

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
30.7.52

ד"ר להמן:

מחלקת ההוצאה הודיעה על כך לכל המוסדות הכספיים בארץ. זה נעשה לפי סעיף 4(ד) של התקנות.

מר בר-יוסף:

בחוק כתוב: אישור בנק על קבלת המלווה חייב את מדינת ישראל בתשלום סכום המלווה תוך 15 שנה. זה יכול להיות גם יום אחד - ולפי זה החזירו לבנקים את כספיהם, לאחר התייעצות עם משרד המשפטים.

היו"ר י. גורי:

אני מצטער שלא נהגו לפי הפרוצדורה הזו גם לגבי הרשויות המקומיות.

א. ציזלינג:

אינני יכול לומר שברור לי כי הצעד הזה הוא חוקי. אינני חושב שהיה בזה משום מעשה בהתאם לחוק - אולם אני רוצה לקבוע כי בחוק לא נהיה קשורים בנקודה זו למעשה שנעשה ואנו נתבע שגם מהבנקים יקחו את ה-10%.

ד"ר להמן:

היתה אפשרות להכניס את היוצא-מן-הכלל הזה מיד בהתחלה לתקנות. אולם באופן כזה הייתי מאבד את הביקורת הפיזית על כל שטר. שר האוצר חשב שמוטב בתחילה לקחת מכולם - ואחר-כך, אם יהיה צורך - להחזיר, אולם לא לפטור מסתם הכסף מיד בהתחלה שום גוף.

א. ציזלינג:

בתחילה חשבתי שבסעיף זה אפתור את הענין על-ידי תיקון של ~~אחרי~~ ההגדרה: "בנק". עכשיו אני מבקש לנסח את הסתייגותי בצורה כזו שזה יחייב את הבנקים להחזיר את הסכומים הללו.

מר גלס:

הנוסח "בנק" הוכנס לתקנות שעת חירום ולהצעת החוק כפי שהיא מוצעת לפני הוועדה, מבלי ~~אז~~ לשים לב לתיקנים שהונאו ברגע האחרון. עד עכשיו הכנסנו את המושג "בנק", למוסד המבצע את החוק, שהמפקיד חייב לגביו במתן מלווה בחובה. התיקון ~~אחרי~~ המוצע עכשיו הוא התיקון הראשון, לדעתי, הנוגע לסטטוס של הבנקים, ולא לביצוע החוק הזה. לכן אני חושב שהמקום הנכון להכניס הסתייגות זו, איננו כאן.

א. ציזלינג:

חשבתי שמספיק למחוק את המלים "למעט בנק...". על-ידי-כך חשבתי שמחייבים את הבנק להשאיר את ה-10%. אבל אחרי ששמעתי עכשיו שאין זה כך - ואני בכל זאת רוצה שהם יתנו את ה-10% - יש לנסח זאת במפורש בחוק.

היו"ר י. גורי:

ישנה עורר הצעה, למחוק את הפסקה: "בתוספת לסעיף 4". אחרי המלים: "המוטר שטר בנק ישן", יבואו המלים: "למעט בנק לגבי שטר ~~אחרי~~". בנק שהחזיק בהם בגמר עסקי הבנק ביום ט"ו בסיון תשי"ב - 8 ביוני 1952.

הוחלט: לא למחוק את המלים מ"למעט בנק" עד סוף הפסקה.

הסתייגות: לחברי הכנסת א. ציזלינג, י. בדר.

היו"ר י. גורי:

ישנה הצעה אלטרנטיבית של חבר הכנסת ציזלינג, להוסיף אחרי המלים: "למעט בנק" - "וכן מוסדות קופות לקרנות לעזרה ~~אחרי~~ ולגמ"ח, לפי רשימה שתאושר על ידי שר האוצר בהסכמת ועדת הכספים".

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
30.7.52

אני רוצה להשוות לפחות בנקים לקופות אלו,
כי קופות אלו - בטובן הקרידט - הן בנקים.

א. ציזלינג:

אם כי לא במצב המשפטי.

כל הזמן היה מדובר על חשבונות בבנקים. כאן
המדובר הוא במזומנים. לגבי מזומנים למעשה
המלווים ניתנו. ישנו סעיף הנותן לממשלה באישור ועדת הכספים של הכנסת את
הסמכות להחזיר מלווים לפני המועד. האם הנכם מעוניינים - מחוץ למקרה זה של
בנקים - לשחרר עוד מוסדות סמתן ה-10% מן המזומנים שברשותם?

מר גלס:

אם אנו נרצה לשחרר מזומנים - בוודאי שהוועדה
תוכל לעשות זאת, אולם לא כדאי להכניס זאת

היו"ר י. גור:

כחוק.

אם כן, מדוע כותבים בפירוש דוקא "בנק"? הרי
אם נרצה נוכל לשחרר גם אותם אחר-כך.

א. ציזלינג:

אותם מוסדות שמר ציזלינג רוצה להשוות אותם
לבנקים - לא היו כל-כך מרוצים אילו היו משווים
אותם. הם אמנם לא היו משלמים את המלווה - אבל היו צריכים לחייב את הפקדונות
שברשותם.

ד"ר להמן:

הוחלט: לא לקבל את הצעתו האלטרנטיבית של חבר הכנסת ציזלינג.

הסתייגות: לחבר הכנסת א. ציזלינג

האם גם במקרים של נאמן תוכל הממשלה, באישור
הוועדה, לשחרר את אצאאאאאאאא הנאמן סמתן המלווה?

י. פורדר:

בסעיף 16 הגשנו הצעה בנוגע לנאמנים.

מר גלס:

בסעיף 4 יש לי עוד הסתייגות בנוגע לסכום.
אני מציע: "אולם הוא לא יהיה פטור מחובה זאת
בסכום שעד 200 הל"י הראשונות".

א. ציזלינג:

הוחלט: לא לקבל את הצעת חבר הכנסת ציזלינג.

הסתייגות: לחברי הכנסת א. ציזלינג, י. בדר.

היו"ר קורא את סעיף 5:

להוסיף:

בסעיף זה אני מציע X בניכוי סכומי חשבונות
באותו הבנק שהראו יתרה אאאאאאאא לחובתו.
זה פוטר גם את הבנקים בקשר לאשראים דוקומנטריים. אם באותו בנק יש לאדם
חשבון לזכותו בסך 1,000 ל"י, וחשבון לחובתו בסך 2,000 ל"י - אין הגיון
שישלם 10% על ה-1,000 ל"י.

ז. סוזאייב:

ד"ר להמן:
שר האוצר אמר בשעתו שהוא רוצה למנוע בעד בנק
את האפשרות להתחיל בעסקי קומפנסציה. אנו
חייבים לתת למפקח על הבנקים את האפשרות לבדוק את העניינים הללו. עליו לבדוק
כל שטר ושטר. אין כל אפשרות של ביקורת יסודית אם יתנו אפשרות של שחרורים.
לכן אמר שר האוצר שאסור לעשות כל קומפנסציה, אפילו אם החשבונות הם על אותו

הבנק יוכל למלא את השמות.

י. פורדר:

בכל הארצות שבהן הנהיגו מלווה חובה - כמו:
הולנד - לא התחשבו בסודיות. הממשלה
מעוניינת לדעת פעם ולתמיד למי שייכים הפקדונות בבנקים - וכסה.

מר בר-יוסף:

ד"ר להמן:
אחת הסיבות שבגללן מעוניין אדם שידעו
שהוא דכש-מלווה חובה בכספו - היא: כוונת
הממשלה להטיל בקרוב אצ"א מלווה חובה או מס על הרכוש. למשל: לאדם היו
100,000 ל"י בבנק. הוא שילם 10,000 ל"י מלווה חובה, ובעד 90,000 ל"י רכש
בית. כעת יטילו את מלווה החובה או המס על הרכוש - והוא מעוניין לדעת
שהוא שילם את מלווה החובה בשעתו מאותו כסף. במקום זה אין השר מוכן
להסתפק באישור של הבנק. אין השר או המשרד חייבים להאמין להצהרה של בנק
במקום קטן, או קופה קטנה. לכן רוצים בריכוז הקבלות במינהל מילות המדינה.
אם הסכומים הם רק על שמות של חברות-נאמן - צריך לבדוק את כל הפעולות
בתוך אותן חברות - ואין זה בוח לאוצר, וקשה לדרוש זאת גם מן הספרות.

חובת ההוכחה תהיה אחר-כך על האדם שיצטרף
לשלם את המלווה או המס. הוא יהיה חייב
להוכיח שיש בידו כבר תעודת מלווה.

י. לוקח:

י. בר:
כאשר אנו חושבים על מס רכוש שיבוא -
יש לתת רשות לבעל פקדון בבנק לקבל מהבנק
תעודה למוכ"ז או תעודה בשמו. אין להגביל אותו בכך. אם הד"ר להמן
חושב שתעודה בשמו תהיה לטובתו - הרי אין צורך לכופ טובות על אדם אם
הוא עצמו איננו רוצה בכך.
כיוון שזה נוגע רק לאנשים שהיה להם
כסף מזומן - אני חושב שאותה זכות יש לתת גם לבעלי מזומנים, שיקבלו
אגרת למוכ"ז.

אמנם אין אנו יודעים מאומה על מס
הרכוש שיבוא - אולם מגיעים אלינו הדים שיהיו משוחררים ממס רכוש אנשים
שרכושם הוא 3,000, 4,000, 5,000 ל"י. אחרי ששמענו שרוצים בדרך זו
אצ"א לשחרר מהמלווה סכומים של כ-40,000,000 או 50,000,000 ל"י -
אני מציע לשחרר כל אורח ממלווה החובה אם המזומנים שלא היו עד 200 ל"י.

בקשר עם סעיף 5, אני וחוזר על ההצעה
למחוק את המלים: "50 לירות", ולכתוב

ח. אריאב:

במקומן: "200 לירות".

י. פורדר:
אני קובע שהסודיות של הבנקים, באופן
מיוחד בארץ שמעוניינים בה בהשקעות, אצ"א
היא דבר כל-כך חשוב - שאני מוכל להביא בחשבון אי-נוחיות טכנית. הנימוק
שמישהו עלול להיות לא ישר בענין זה - אינני משכנע אותי לוותר על הסודיות
של הבנקים.

גם אנו נכניס פה הצעה על סודיות
של המפקידים.

י. לוקח:

אשר להצעה לכתוב 200 ל"י במקום 50 ל"י -
אנו דרשנו זאת גם בכנסת. ויתרנו על ענין המזומנים כי אין ביקורת סניין
לקחו זאת. אבל אני מציע תוספת שאם הפקדון היה 500 ל"י - הרי 200 אל"י
הראשונות יהיו משוחררות.

במקרה זה נפסיד חוצי מן הכסף.

ד"ר להמן:

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
30.7.52

מר בר-יוסף:
פקדונות עד 50 ל"י משוחררים. מ-50 ל"י משלמים על כל הסכום, לא על העודף מ-50. אם לאדם היה פקדון של 60 ל"י - הוא מקבל תעודה על 5 ל"י, ובעד לידה אחת הוא יכול לשלם מסים.

היו"ר י. גורי:
בסעיף זה מציע חבר הכנסת סוזאייב למחוק את הסלים: "אף אם חשבון אחר באותו בנק מראה יתרה לחובתו", ולכתוב במקום זה: "בניכוי סכומי חשבונות באותו בנק שהראו יתרה לחובתו".

הוחלט: לא לקבל את הצעת חבר הכנסת סוזאייב
הסתייגות: לחבר הכנסת ז. סוזאייב.

הוחלט: לא לקבל את הצעת חבר הכנסת רוקח לשחרר עד 200 ל"י
לא לקבל את הצעת חבר הכנסת ציזלינג לשחרר עד 500 ל"י
הסתייגות: לחברי הכנסת י. רוקח, א. ציזלינג.

א. ציזלינג:
אני מבקש להוסיף שזה יהיה חשבון כולל של המשפחה, וייחשב כחשבון אחד.

הדיון
הוחלט: לדחות לסעיף 16 את הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג לסעיף 5(ב).
לא לקבל את הצעת חבר הכנסת ציזלינג לסעיף 5(ג)
הסתייגות: לחבר הכנסת א. ציזלינג.

הדיון
הוחלט: לדחות לסעיף 16 את הצעת חבר הכנסת בדר לתת לפי בחירה תעודה למוכ"ז או על שם אדם.
לדחות לסעיף 16 את הדיון בהצעתו של חבר הכנסת פורדר על סודיות הבנקים.
הוחלט: לקבל את סעיף 5.

היו"ר י. גורי:
ביחד עם הדיון בסעיפים 4 ו-5 קיימנו דיון גם בסעיף 8, ולסעיף זה אנו חוזרים עכשיו.

מר גלס:
בניח שכל המלווה כיום הוא 30,000,000 ל"י עד 1.7.55 יפדו, בניח, 5,000,000 ל"י. שארו עוד 25,000,000 ל"י החלקים שהממשלה צריכה לפדות במשך 12 שנה, יהיו כ-2,000,000 ל"י לשנה. הסמכות של ועדת הכספים לפדות לפני המועד נשארת גם אחרי המועד. בניח שהממשלה מחליטה ב-1960 לפדות 500,000 ל"י. זה לא ייכנס בחלק של ה-2,000,000 ל"י לשנת 1960, אלא לחלוקה של השנה האחרונה, כדי לא לפגוע בזכויות של בעלי המלווה לשנת 1960. אחרת יכולה להיווצר זכות יתר לאנשים המקבלים את זכותם מחוץ למניין.

היו"ר י. גורי:
אקרא את התיקון לסעיף 8, במקום הסעיפים (ג) ו-(ד):
"ג) הממשלה, באישור ועדת הכספים של הכנסת

א.כ.

ישיבת ועדת הכספים
30.7.52

היו"ר י. גוריי:

פלוני - להוציא מילווים בסכום שהוא פחות מ-5 לירות - אותו חלק העודף על 5 ל"י או על כפל ממנו, הכל לפי הענין, על ידי מסירה, לידי אותו אדם, של שובר מסים שהסכום הנקוב בו שווה לחלק האמור; שובר מסים כאמור יתקבל על ידי אוצר המדינה ועל ידי רשות מקומית בסכום הנקוב בו לסילוק מס או תשלום אחר המגיע לאוצר או לרשות המקומית ממי שקיבל את שובר המס כפדיון מלווה כאמור, החל מהמועד ובתנאים שיקבע שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת, לפני הוצאת שובר המסים.

- (ד) הוצאו שוברי מסים כאמור בסעיף קטן (ג) יהיה דינם של אישורים על קבלת מילווה כאמור בסעיף 6(ב) שהסכום הנקוב בהם אינו עולה על 5 לירות כדין שוברי מסים.
- (ה) אוצר המדינה ישלם לרשות מקומית, נגד מסירת שוברי מסים שנתקבלו על ידי הרשות המקומית לסילוק מס או תשלום אחר כאמור בסעיף קטן (ג), את הסכום הנקוב בשוברי מסים אלה.
- (ו) המילווה, פרט לחלק שיפדה לפי סעיף קטן (ג) ו-(ד), ישא רבית של ארבעה אחוזים לשנה.
- (ז) שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות את אופן חשלוטן של הקרן והרבית לפי סעיף זה, ובין השאר רשאי הוא לקבוע:
 - (1) את מועד הפדיון של הרבית, את דרכי הפדיון ואת מקומו;
 - (2) את החלפתם של אישורים למתן המילווים בתעודות מילווה, את צורתן, תוכנן ודרכי העברתן של תעודות אלה, וכן בשים לב להוראות סעיף קטן (ג) ו-(ד) את ערכן הנקוב.

ז. שפר:

אני רק מקטנה, ובזאת אני אאאאא חושב שאני מביע את דעת הוועדה כולה, שהחוק ינוסח

בשפה יותר נאה ויותר מדוייקת.

א. ציזלינג:

בסעיף זה מדובר על רבית, וזה כרוך במועד של 3-4 שנים. האם יש להבין מכך שתוך 3 שנים

לא ישלמו רבית?

מר גלס:

אלה הם סכומים של מכסימום 4 לירות.

י. רוקח:

אני מציע שתאריך הגביה ישונה מ-1.7.55 ל-1.7.54.

לסכומים של 5 לירות.

מר גלס:

לא. אלה יכולים להיות גם עודפים אחרים. אם לאדם יש, למשל, תעודת מלווה - הוא אינו יכול לשלם כלל מסים. אם לאדם אאא שילם 19.500 ל"י מלווה - על 15 לירות הוא יקבל תעודה, ובעד ה-4.500 ל"י הנותרות הוא יוכל לשלם מסים.

י. רוקח:

אם כך - אני מציע 20 ל"י במקום 5 ל"י. בכסף זה אא יוכל אדם לשלם מסים או לממשלה

או לעיריה.

בסעיף 8(ז)(2) אנו מציעים להוסיף: "באישור

ועדת הכספים"

בסעיף 8(ג), במקום ^{לכתוב} "הממשלה רשאית..."

אנו מציעים לחייב את הממשלה לפדות זאת.

ברצוני עוד לשאול, מדוע נבחר דוקא התאריך

של ה-1 ביולי כתאריך התחלת הפדיון?

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
30.7.52

מר גלס: באותו תאריך יש להחליט על תכנית הפדיון ב-12 שיעורים. אם הממשלה תחליט אחר-כך עוד להשתמש בענין זה - היא תיכנס לתסבוכת חשבונית עצומה.

א. ציזלינג: הצעתי היא: 50 לירות במקום 5 ל"י.

ז. טוואיינג: בסעיף 8(א), במקום שמדובר על פדיון, ונאמר שכל שנה ישלמו את החלק ה-12 של סך כל המלווים - ברור שהפידיוט ייקבע בתקנות על ידי שר האוצר. כפי שאישר שר האוצר בשעת הדיון בכנסת, לא מדובר על כך שכל אחד יקבל כל שנה את החלק ה-12, אלא שר האוצר יוכל לקבוע גם את הסוגים, ולמי לתת ולמי לא לתת. כאן מדובר על החלטה באישור ועדת הכספים על פדיון לפני המועד. אבל החלטה כל-כך חשובה, למי לתת - בשארית בהכרעתו של שר האוצר בלבד. אם אי אפשר לקבוע כאן שכל אחד יקבל את החלק ה-12 - ושמעתי שישנה סיבה טכנית המונעת זאת - לכל הפחות יש כאן מקום להוסיף: באישורה של ועדת הכספים.

ד"ר להמן: בנוגע לנוסח הסתמי של הסעיף - חושבת הממשלה אחרי יולי 1955 אולי להוציא תעודות לסוכ"ז. ואז לא נכון יהיה לשלם את הסכומים האלה על ידי כך שמשלמים לכל אחד חלק מהמלווה - אלא יהיה נכון להשאיר לאוצר את האפשרות לבדוק את החלק הזה על ידי קניות בשוק החפשי. לדוגמא: מלווה סלחמה, מחירו עכשיו 66% בשוק. נביח ששר האוצר רוצה לפדות עכשיו 100,000 ל"י. לא הייתי אומר לו: תחלק את הסכום הזה על כל בעלי המלווה, כי זוהי טכניקה שכמעט אי-אפשר לבצעה. חוץ מכך הוא מפסיד על אצא ידי כך את האפשרות לפדות 100,000 ל"י על-ידי השקעה של 70,000 ל"י ובאותו זמן לחזק את הקורס שלו. אחרי הקמת בנק לאומי, אני מתאר לעצמי שסידור פעולות כאלו באינטרס של האוצר יהיה אחד מתפקידיו של בנק זה, ולא כדאי להכניס בחוק נוסח שיוכל למנוע טכניקה של פדיון חלקי בצורה כזאת. זוהי הסיבה שלא קבענו בתחילה נוסח כלשהו של פדיון.

אותו דבר תמצאו בחוק מלווה החובה וטבי דולר. שר האוצר יכול לפדות זאת או על ידי קניה בשוק החופשי, או על ידי הגרלה וכו'. גם לא נוח למשרד האוצר, שהוא יהיה המתחיל בקניות כאלו, להתווכח על כך לפני הקניה. לבנק המרכזי במקרה זה אסור יהיה להודיע לאיש שבכוונתו לעשות דבר כזה, כי הקורס יעלה מיד והפסקולציה תלך בגד האוצר.

ז. טוואיינג: אינני חושב שממשלה המוציאה ניירות ערך צריכה להיות מעוניינת בירידת ערכם של הניירות בשוק, כדי לנצל זאת ולקנות ב-66%. להיפך. אם הנימוק שכל שנה יפדו את החלק ה-12, עלול לשפר את ערכו של הנייר בבורסה - יש אצ בהחלט לעשות זאת - אפילו אם זה כרוך בקשיים אדמיניסטרטיביים.

ד"ר להמן: מסקיע קאפטילסטטי המחזיק ניירות כאלו, איננו מעוניין לקבל אצא פעם אחת את החלק ה-12. אין זה מחזק את הקורס. זה הופך את נייר-הערך לדבר בלתי נוח לשוק ניירות הערך. אני בדעה שאנו חייבים לצפות לכך שמלווה חובה אינו עומד לפאר. אם שר האוצר יכול על ידי כך להוציא 130,000 ל"י אצא אצא מהשוק - זה משפיע על המשקיע יותר מאשר טכניקה מסובכת שמישהו יקבל את החלק ה-10 מהמשקיע. משום כך אני חושב שמנקודת מבט בנקאית מוטב להשאיר את האפשרות הזאת לשר האוצר. לא כדאי להביא זאת קודם לוועדת הכספים - כי מוטב לא לדבר על כך לפני כן.

היו"ר י. גורני: לפי מפקה (ב) מסתבר שאם הממשלה צריכה לעשות משהו לפני המועד - עליה לעשות זאת באישורה של ועדת הכספים. לפי סעיף (א), אם מכניסים את הטלים: "באישורה של ועדת הכספים" - זה מעמיד כאילו בסימן שאלה את כל הפדיון.

ז. טוואיינג: אני מציע להוסיף: "באישור ועדת הכספים" רק

א.ג.

ישיבת ועדת הכספים
30.7.52

ז. סוזאייב:

מה שאמר הד"ר להמן - איננו חל על ענין זה, אם הממשלה תחליט שהתעודות האלו יהיו למוכ"ז.

ד"ר להמן:

לא, אלא אם הן בכלל נתונות להעברה. יש גם ניירות על שם. למשל: מלווה מלחמה 1954/59 הוא על שם. וב-1954 צריך שר האוצר לקנות בחזרה 700,000 ל"י כל 6 חודשים. כל מי ~~אצאא~~ שרכש את המלווה הזה, איננו מעוניין לקבל כל 6 חודשים החלק ה-10. הוא מעוניין בקורס יותר טוב. האוצר מעוניין אז לקנות במשך כל הזמן, שזה למטה מהפאר, לפי הקורס הנמוך ביותר, ועל ידי כך הוא יכול לקנות יותר. שם גם כן הנייר איננו למוכ"ז, והחוק אומר שאפשר לקנות זאת בשוק החפשי.

ז. סוזאייב:

אם הממשלה תחליט שזה למוכ"ז, וירצו ללכת בדרך זו של קניה פתאומית בשוק - הייתי מבין זאת, ולא תהיה התנגדות. אבל אינני מסכים להשאיר לממשלה את הסמכות במקרה שתעודות אלו יהיה על שמות.

ד"ר להמן:

לא ~~אצאא~~ הוגן יהיה לתת את האפשרות שהלווה יקנה בפאר אצל מי שהוא בוחר, ואחרים ישארו במחיר הנמוך בקורס. שום כך מוכרחים ~~אצאאאצאאאצאאא~~ להכניס את האפשרות של קניה בשוק החפשי.

ז. סוזאייב:

אני רוצה לשנוע מהממשלה את האפשרות להעדיף מישהו על פני מישהו אחר בפדיון. כיצד למנוע זאת?

ד"ר להמן:

היו כבר מקרים שרצו לקנות מלווה מלחמה בשביל קרן מסוימת ~~אצאאא~~ שעליה יכולה היתה הממשלה לשלוט. אז קיבלתי אינפורמציה מהאוצר ~~אצאא~~ שלא העברתי אותה לבנק הלאומי, כי בכוונת האוצר היה לקנות 100,000 ל"י אלא 5,000 או 3,000 ל"י. באופן כזה שמרנו על האינטרסים של האוצר וקנינו את המלווה בלי לעשות הפיכה בשוק. הפסדנו, למשל, בקניות כאלו בזמן שחברות פיתוח היו מוכרות לקנות. לפי הנסיון עד עכשיו היה הקו תמיד לפעול בצורה שהאוצר יקבל את הכמות הגדולה ביותר, במחיר הנמוך ביותר, ואיש לא חשב ללכת למישהו ולומר: אני אקנה ממך את מלווה המלחמה שלך בפארה, בו בזמן שהקורס בשוק הוא אחר. ~~אצאאאצאאאצאאא~~

אני מוכן למסור אינפורמציה במספרים על העודפים. העודפים שנשארו עד 5 ל"י מהווים בערך ~~אצאאאצאאאצאאא~~ 1,100,000 ל"י שהממשלה תצטרך לקבל בחזרה בצורה של מסים. אם מגדילים זאת ל-10 ל"י - יהיה הסכום בערך קצת למעלה מ-3,000,000 ל"י. אם מגדילים זאת ל-50 ל"י - הסכום יתקרב ל-8,000,000 או 9,000,000 ל"י. כאן אין עניין של פרופורציה - אלא של פרוגרסייה. קבענו 5 ל"י בתוך הסכום הנמוך ביותר יש לנו שוברים הנובעים מאנשים שרכשו בכלל רק 4 או 5 ל"י מלווה חובה. נוסף לכך, מכל אחד שרכש יותר - בנייה: 19 ל"י - יש לטפל ב-4 לירות, ובשני המקרים באותה צורה, כי בזה תלוי הסכום הנקוב הנמוך ביותר. אם אתם הולכים עד 50 ל"י - יהיה האוצר נאלץ לשלם בחזרה על ידי מסים במשך שנה, שנתיים או שלוש, כמעט החצי מכל מלווה החובה. זאת איננה הכוונה. אשר להצעה של 20 ל"י - אני מתאר לי שהסכום יהיה כ-5,000,000 עד 7,000,000 ל"י.

א. ציזלינג:

אני מבקש לקבוע שאין אני רוצה 50 ל"י מכל עודף, אני מסכים שלא יהיה סכום פחות מ-5 ל"י. אולם אנשים שהסכום שלהם מתקרב ל-50 ל"י - ישוחררו. הכוונה איננה לעודפים.

ח. אריאב:

אני מציע 10 ל"י.

הוחלט: לא לקבל את ההצעה של 10 ל"י

הרחלט: לא לקבל את ההצעה של 20 ל"י

הסתייגות: לחבר הכנסת י. רוקח

הרחלט: לא לקבל את ההצעה של 50 ל"י

הסתייגות: לחבר הכנסת א. ציזלינג.

הרחלט: לקבל את ההצעה המקורית של 5 ל"י.

היו"ר י. גורי: במקום שנאמר 1.7.55, מציע חבר הכנסת רוקח לכתוב: 1.7.54, גם בסעיף 8(א) ושם בסעיף 8(ג).

הרחלט: לא לקבל את הצעת חבר הכנסת רוקח

הסתייגות: לחבר הכנסת י. רוקח.

היו"ר י. גורי: במקום חבר הכנסת סוזאייב מציע בסוף סעיף 8(א) שכתוב: "שר האוצר יקבע בתקנות את מועדי הפדיון תוך התקופות האמורות...", להוסיף: "באישור ועדת הכספים".

הרחלט: לא לקבל את הצעת חבר הכנסת סוזאייב

הסתייגות: לחבר הכנסת ז. סוזאייב.

היו"ר י. גורי: בסעיף 8(ג), במקום אאאאא שכתוב שהממשלה, באישור ועדת הכספים, רשאית לפדות, וכו', מציע חבר הכנסת רוקח לחייב את הממשלה לפדות.

הרחלט: לא לקבל את הצעת חבר הכנסת רוקח.

הסתייגות: לחבר הכנסת, י. רוקח.

היו"ר י. גורי: בסעיף 8(ז) מציע חבר הכנסת אריאב להוסיף: "באישור ועדת הכספים".

הרחלט: לא לקבל את הצעת חבר הכנסת אריאב

הסתייגות: לחבר הכנסת ח. אריאב.

הרחלט: לקבל את סעיף 8 על כל סעיפי המשנה שלו.

היו"ר י. גורי: אבקש את חבר הכנסת שפר לנהל את הישיבה במקומי למשך רגעים אחדים, כי נקראתי לוועדת הכנסת לשם בירור הסתייגויות בענין מס-הכנסה לרשויות המקומיות. (ז. שפר מקבל את ראשות הוועדה - י. גורי יוצא).

היו"ר ז. שפר: אנו עוברים לסעיף 6. (קורא את הסעיף 6)

א.נ.

ישיבת ועדת הכספים
30.7.52

הוחלט: לקבל את סעיף 6.

הי"ד קורא את סעיף 7; זאת התוספת לסעיף 7:

אני חושב שיש לכתוב: "נציגויות מדינות חוץ", ולא: "נציגויות חוץ".

א. ציזלינג:

הוחלט: לקבל את הצעת חבר הכנסת ציזלינג.

לרשימה המוצעת אני מציע להוסיף:

א. ציזלינג:

- (א) מוסדות ההסתדרות הציונית וקרנותיה;
- (ב) ארגון האומות המאוחדות, מדינות חוץ ונציגויות מדינות חוץ;
- (ג) רשויות מקומיות והמוסדות המוזקקים על ידן;
- (ד) קופות חולים, בתי חולים ציבוריים, מוסדות רפואה;
- (ה) בתי ספר מוכרים;
- (ו) מוסדות המקבלים הקצבה מתקציב המדינה או מתקציבי רשויות מקומיות;
- (ז) מוסדות שהורשו לקבל תרומות שמנכים אותן מהסכום החייב במס הכנסה;
- (ח) קרנות צדקה לפי רשימה שתאושר על ידי שר האוצר בהסכמת ועדת הכספים;
- (ט) קרנות למטרות עזרה הדדית;
- (י) קופות גמ"ח, לפי רשימה שתאושר על ידי שר האוצר בהסכמת ועדת הכספים;
- (יא) הישובים (ומוסדותיהם) שהם דרומה לגדרה;
- (יב) הישובים (ומוסדותיהם) שהוקמו מאז 1.1.1945;
- (יג) מוסדות לשיווק הקואופרטיבי של תוצרת חקלאית;
- (יד) כספי קופות התגמול לשיכון/שידודו לשיכון שהוחל בו, וכן יוחזרו הסכומים לשיכון שיוחל בו עד סוף שנת 1954;
- (טו) כסף שנועד לשיכון העממי או לשיכון המבוצע על ידי הרשויות המקומיות;
- (טז) פקדונות במטבע זר; מפעלים מאושרים על פי חוק לעידוד השקעות הון ~~א~~ שיוחזרו לצורך ביצוע מפעלים אלה;
- (יז) מקרים סוציאליים, לפי רשימה שתאושר על ידי ועדה שתתמנה על ידי שר האוצר ושר המעד;
- (יח) תיירים;
- (יט) חיוב רפואי;
- (כ) על חשבונות אחרים ששר האוצר יקבע אותם באישורה של ועדת הכספים שתקבל פה אחד, או באישורה של הכנסת, אם נחלקו הדעות בוועדת הכספים (זוהי הצעה אלטרנטיבית).

אני מבקש לקבוע כי לפי דעתי הרשימה שאני מציע כוללת שחרורים בסכום כולל של כ-1/4 או 30% מהסכום שתקבע הממשלה. הרשימה שהוגשה אתמול כוללת כבר כ-40,000,000 ל"י ולמעלה מזה, ובעיקר שחרורים למטרות לא יצרניות, בעוד שהשחרורים שאני מציע יהיו לטובת ~~א~~ ייצור והשקעות הון ומוסיפה מקרים בעלי ערך ציבורי מובהק. אני מעריך את הרשימת השחרורים שלי בערך ב-1,500,000 ל"י, אולם אבקש את משרד האוצר לעשות הערכה יותר מדוייקת.

כמו-כן ברצוני להדגיש - אם כי בוועדה אין זה חשוב ביותר - כי בכנסת אדרוש הצבעה והסתייגות בכל אחד ~~א~~ שאני מבקש להוסיף.

הי"ד א.נ.:

אתמול היתה הצבעה אם לפשט בחוק את המוסדות שיש לשחרר אותם או לא - והוחלט שאין מפרטים זאת בחוק.

ישיבת ועדת הכספים
30.7.52

היו"ר ז. שפירא:

ועל כן יש לחבר הכנסת ציזלינג הסתייגות. אם ההסתייגות הזאת תתקבל בכנסת - יוטל על הוועדה לקבוע את הפרטים, אולם לעת עתה אין לכך מקום.

א. ציזלינג:

הביאור איננו מדויק. פה ישנו פירוט של נציגויות מדינות חוץ וכו', ולכן יש לי הרשות להוסיף לרשימה זו עוד כמה מוסדות שאני רוצה שישוחררו.

י. רוקח:

אתמול נאמר שכמה וכמה מוסדות שוחררו על פי החלטת הממשלה. אני מבין אצ שרשימה זו בטלה.

ד"ר להמן:

לא שחררנו אף אחד. אמרנו רק שישנה הצעה כזאת.

י. רוקח:

אינני מבין מדוע להשאיר את העניין של או"ם.

מר גרשיומרי:

מוסדות או"ם שוחררו, היות והם היו משוחררים גם בהתאם לתקנות - מה שלא כן היתר.

י. רוקח:

אם הוחלט לא לנקוב בשמו של אף מוסד שישתחרר, אלא להשאיר הכל לוועדת הכספים - אין מקום לפרט את האו"ם. ברור שאנו לא נתנגד לשחרר את מוסדות או"ם - אולם אם אין מפרטים, אסור לפרט גם מוסד זה. בחוק.

ד"ר להמן:

דעתו של המנכ"ח קפלן - ולפיה ניסח מסדר המשטים את התקנות - שראשית כל יש למנוע סיבוכים בינלאומיים. זוהי הסיבה ~~אאאאאא~~ שפירוס את או"ם. את השאר רצו להשאיר לוועדת הכספים להכרעה - אולם צריך היה במקום ראשון להיסנע מסיבוכים בינלאומיים. כמו-כן ברצוני שיהיה ברור לוועדה שאם מדברים על קונסוליות - אין מדברים על קונסוליים. המדובר הוא לא בפרסונל של הנציגויות הזרות, אלא בנציגויות עצמן.

אשר לשיכון העממי: - ישנו עקרון: כסף על חשבון הממשלה - השייך כבר לממשלה - אין בוגעים בו. ישנן 350 חשבונות של האוצר בין אם אלו חשבונות שהאוצר גבה בעד תשלומים לשיכון העממי או כדומה. הן ענין של האוצר ואין לקבוע זאת בחוק. אולם אם אדם מחזיק בעצמן עדיין את הכסף שנועד לתשלום בעד השיכון העממי - המלווה חל עליו.

מר גלס:

היות ובמסטר החוקי הקיים בארצנו החוק הבינלאומי אינו מהווה חלק אינטגרלי של החוק הפנימי - יש לדאוג בחוק הפנימי שלא להפר את הכללים המקובלים בחוק הבינלאומי. זה נעשה בתקנות שעת חירום על ידי הוצאה מפורשת של ~~אאא~~ הנציגויות ואו"ם - ובוודאי יש לחזור על כך בחוק, כי אחרת יתפרש הדבר כאילו עכשיו מחייבים במפורש מוסדות אלה.

י. רוקח:

אם יש בעיריית תל-אביב פקדונות של אנשים בשביל מוסד מסכן. האם המלווה חל עליהם?

ד"ר להמן:

בוודאי. עיריית תל-אביב איננה בנק. אם העיריה קיבלה מאזרח 500 ל"י, היא איננה מחייבת את האדם ב-500 ל"י. המדובר הוא רק בפקדונות אצל בנקים. לעיריה ישנו חשבון אחד בבנק - חשבון העיריה, וכל מה שנכנס בחשבון זה יהיה משוחרר.

היו"ר ז. שפירא:

הכנסת העבירה אלינו את ההכרעה בשאלה אם להכניס לחוק פרוט של המוסדות המשוחררים או לא. החלטנו

א.כ.ב.

ישיבת ועדת הכספים
30.7.52

היו"ר ז. שפר:

מוסדות או"ם והנציגויות הזרות, או לא להכניס גם אותם.

הוחלט: להכניס בחוק את הפסקה המשחררת את האו"ם והנציגויות הזרות.

א. ציזלינג: אני חושב כי ההצעה הזו היא ללתי חוקית. אין רשות למנוע בעדי מלהכניס הסתייגות.

(י. גורי חוזה ומקבל את הנהלת הישיבה).

היו"ר י. גורי: בענין זה אני מבקש שהות - בינתיים אני עובר לסעיפים אחרים.

א. ציזלינג: אני מפנה את תשומת לבו של היו"ר לכך שהסעיף האחרון בהצעותי מכוון לכך אם כל שאר ההצעות תידחינה. אין הוא שייך לשאר הפירוטים.

ח. אריאב: אם יוחלט להצביע על ההסתייגויות כפי שתובע חבר הכנסת ציזלינג - אני מסאיר לעצמי זכות להוסיף גם כן "רשויות מקומיות".

היו"ר קורא את הסעיף 9:

י. רוקח: אני מציע למחוק: "מתוך רכושא של המדינה".

מר גלס: זהו הנוסח הרגיל בכל מלווה.

היו"ר י. גורי: אני מבקש לשמור על אחידות החוקים. אם נרצה לשנות את המלים האלו בכל חוקי אמלורים - יהיה עלינו להעביר חוק האומר שבכל מקום שמופיעות המלים: "ופתוך רכושא של המדינה" - מבטלים אותן.

י. רוקח: אני מסכים שייכתב: בעד הקרן והרביית אחראיות הכנסותיה של המדינה ורכוש, אולם לא "ישלמו". זה נשמע כאילו מכירה פומבית של רכושא של המדינה.

הוחלט: לקבל את סעיף 9 כפי שהוא.

היו"ר קורא את סעיף 10:

מר גלס: סעיף זה מתכוון למקרים שכתוב, למשל, בתקנון של חברה שאמור לה לתת מלווים העולים על סכום מסויים. החברה יכולה לסעון שבתוקף התקנון שלה אין היא יכולה לתת את המלווה. בא סעיף זה להגיד שעל אף האמור בתקנון - עליה לשלם מלווה חובה.

הוחלט: לקבל את הסעיף 10.

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
30.8.52

היו"ר י. גורי:

ברצוני להפנות את תשומת לבם של חברי הוועדה למכתב שקיבלתי מנשיאות הכנסת, בענין פיצויים לאחד העובדים.

אאא

" הוריתי על ידי יושב ראש הכנסת לבקש את אישור

ועדת הכספים לענין הבא:

מר ז. קיפניס, עובד הכנסת, אשר היה מנהל קולנוע

"קסם" שהוחרם לטובת הכנסת, ואחד מבעליו, הגיש תביעה לפיצויים בסכום של 6,000 ל"י ולהפרשי משכורת ששולמו בזמנו לעובדי "קסם".

כידוע, הכנסת התחייבה לאחר משא ומתן עם נציג עובדי "קסם" שעברו לעבוד בכנסת, לשלם להם את ההפרשים בשכר שקיבלו בקולנוע הפרשים אלה, משום שה, לא שולמו למר קיפניס. מאחר שהוא עומד להשתחרר מעבודתו אצלנו, הוא מבקש לשלם לו את ההפרשים האלה.

מר קיפניס סמק את בקשתו לפיצויים גם בעובדה

שהחרמת "קסם" שללם ממנו רווחים גבוהים.

בישיבת נשיאות הכנסת נדונה תביעת מר קיפניס

המתבטאת בסכום שלמעלה מ-6,000 ל"י ונמצאה צודקת.

אנו מבקשים להעמיד את הענין על סדר-יומה של

הוועדה, ולהודיענו מועד הדיון בו כדי שנוכל למסור לוועדה את ההסברים בנידון.

בכבוד רב,

(-)

משה רוזטי

מזכיר.

אני חושב שאנו יכולים לאשר את הבקשה, מאחר

שישנה המלצה של ועדת משנה שהשתתפה בה הנשיאות, ומאחר שהסכסכו כבר לתת פיצויים במקרה אחר.

אין אנו יכולים לאשר סכום זה, שהוא גבוה למדי, מבלי להיכנס לבעיה ולדון לגופו של ענין.

ז. סוזאייב:

אם כך, יהיה עלינו להעמיד את הענין בסדר-יומה של הוועדה, ולדון בו בשבוע הבא.

היו"ר י. גורי:

אני מציע להעביר זאת לוועדת משנה שתטפל בפרטים.

א. ציזלינג:

אני לא הייתי בוועדת המשנה של הנשיאות שטיפלה בענין. אולם אני יכול להגיד שלא היו בה חילוקי דעות, והוסכם שיש לתת את הפיצויים. הוסכם שהתביעה צודקת בהחלט.

ז. שפר:

הוחלט: למסור את הענין לטיפולם של 3 חברים: ז. סוזאייב, י. גורי, ק. לוז.

עלינו להפסיק כעת את הישיבה, עקב הצעה לסדר-היום שתוגש כעת למליאת-הכנסת, אולם אני סודיע לחברים שסיד בתום ההצעה לסדר-היום - בחזור ותכנס כאן לגמר הדיון.

היו"ר י. גורי:

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
30.7.52

(הישיבה בתחודשה בשעה 13.00).

אנו עוברים לסעיף 11.

הינ"ר י. גנרי:

(הינ"ר קורא את סעיף 11):

האם פירוש הדבר הוא שעל פי סעיף זה אפשר להתקין תקנה שבחוץ-לארץ עדיין אפשר להחליף את הכסף?

א. ציזלינג:

אפשר לעשות זאת - אולם הפעולה כבר נסתיימה.

מר בר-ינסקי:

אין החלפה כלל. ההוראות ששר החוץ נתן לקונסוליות, היו: לקבל רק יחידות של לירה ושל חצי לירה. כל הסידור לא היה ברור ביותר, ולא ידענו עד מתי.

ד"ר להמן:

לפי סעיף זה אני יכול לצאת היום לחו"ל ולהוציא אתי לירות ישראליות - כי אין זה כסף יותר, ומותר להחזיק אותו - ובחוץ-לארץ אוכל להחליף אותו ללירות אצ חנויות.

א. ציזלינג:

דבר זה לא ייתכן, כי בתקנות כתוב שאסור להוציא כסף זה, גם אם אין זה יותר אמצעי תשלום. לקונסוליות בחוץ-לארץ הגבלנו את זמן ההחלפה, עוד יותר מאשר כאן בארץ. אולם ישנם מקרים של תיירים שעזבו את בתיהם לפני זמן רב ועדיין לא חזרו, ושם יש להם כסף ישראלי. פרום-אפריקה קיבלנו סכת סחורה אחת שטכרה מכשיר רדיו לצוות של "אל-על", ויש להתחשב בכך.

ד"ר להמן:

ברור שיש לשים סייג לסעיף זה: או לקבוע תאריך מסויים, או להגביל זאת לסוגים מסויים.

הינ"ר י. גנרי:

גם אם אסור להוציא את הכסף הישן מן הארץ - על-כל-פנים, אדם בעבר-הירדן יכול להעביר כספים אלה לקפריסין,

א. ציזלינג:

למשל, ושם להחליף זאת.

הוא צריך להוכיח שהכסף היה בידו קודם.

ד"ר להמן:

אני מציע לקבוע תאריך שכבר עבר, אני מוכן להסכים עד ל-10 באוגוסט.

א. ציזלינג:

הוחלט: למחוק את הפסקה (ב) ולקבל את סעיף 11.

הינ"ר קורא את סעיף 12:

הוחלט: לקבל את סעיף 12.

הינ"ר קורא את סעיף 13:

אני חושב שסעיף זה כבר עבר עליו כלח.

ד"ר גלמן:

הוחלט: למחוק את סעיף 13.

היו"ר קורא את סעיף 14:

הרחלט: לקבל את סעיף 14.

היו"ר קורא את סעיף 15:

מר גלס:
הבנקים היו סגורים במשך יומיים, אמנם מה שנוגע לפרעון שרדה - ניתן צו מיוחד שאותם הימים נחשבו כימי פגרה לענין תשלום שטרות. למשל: אדם היה צריך לגמור באותו יום טרנסאקציה בטאבו ולא יכול היה לעשות זאת - אין הוא צריך לסבול משום כך. אם היה סכסוך מיוחד - יכול לבית המשפט להאריך את המועד. או, למשל: ישנם מקרים שאדם משכיר דירה לאדם שני א בתנאי שעד תאריך מסויים יכניס השוכר את הכסף, ובאותו יום היו הבנקים סגורים. אין זה רק ענין של ביטול חוזה - אלא כל הטרנסאקציה מתבטלת. בית המשפט לא יכול היה לשחרר אדם מסתן מלווה חובה על פי זה, או לשחרר בנק מעשיית דבר שהבנק היה חייב לעשות על פי החוק הזה דוקא.

הרחלט: לקבל את סעיף 15.

היו"ר י. גורי: נפסח לעת-עתה על סעיף 16, ואנו עוברים לסעיף 17.

היו"ר קורא את סעיף 17:

מר גלס:
זהו נוסח בדוק שנסדר בחוק נכסי נפקדים. גם החוק ההוא בא להחליף תקנות שעת חירום, ולשם העברת הענינים שנמסגרת תקנות שעת חירום למסגרת חוק - השתמשנו אז בנוסחה הזאת.

א. ציזלינג: אני רק רוצה לדעת אם לא ניתן שם סכויים יותר גדולות לשר האוצר מאשר כאן.

מר גלס: שם ניתנו סכויים עוד יותר סזומצפות.

א. ציזלינג: האם יש בתקנות משהו שלא הוכלל בחוק?

ק. לונז: כאן ישנם ארבע שנים דברים סותרים. מצד אחד מבטלים את התקנות, ומצד שני רואים את התקנות כאילו היו חוק.

מר גלס: הוצאו צווים בתקנות, כמו: צו הביצוע. כדי להקנות לו תוקף גם לפי הוראות החוק - יש צורך בהוראת מעבר כזאת. אין צורך בהוראה זאת בדרך הרגילה כאשר חוק מתקן חוק.

א. ציזלינג: אני מבכר שיהיה כתוב במפורש שזה בטל, אולם על אף האסור בזה, כל הצווים שהוצאו עד יום הכנסת החוק הזה על יסוד התקנות - שרירים וקיימים.

ד"ר להמן: אני הביחתי שעד התאריך שהחוק ייכנס לתקפה, התקנות היו חוק, וכל מה שעשו בתקפן - כאילו נעשה בתוקף החוק. אולם סיום שהחוק ייכנס לתקפו - התקנות בטלות. זה דרוש, היות ותקנות שעת חירום יש להן תוקף רק אם במשך תקופה מסויימת בא חוק לכסות אותן.

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
30.7.52

אני הייתי מבקש מכם להסכים לנוסח הברוק. לא מסתתר מאחורי **אאאא** שום דבר. אני מבקש זאת שוב בשם אחריות

מר גלמן:

החקיקה.

א. ציזלינג:
אינני מסכים להשאיר את התקנות לעתיד. לפי מה שמנוסח כאן, פירוש הדבר שאם יש בתקנות סעיף מסויים שלא נכנס בחוק - הוא נשאר שריר וקיים. נוסף לכך, אינני מסכים לכך שאם יבטלו תקנות שעת חירום - ישאר סעיף כזה. אני מסכים לכתוב שהפעולות שנעשו על פי צווים על יסוד התקנות עד יום קבלת חוק זה - שרירות וקיימות.

היו"ר י. גורי:
אני מבקש שהיועצים המשפטיים יקחו זאת לתשומת-לבם. אם יראו אפשרות - יבטלו את הסעיף, אם לא - עלינו להסכים לכך שהוא ישאר.

הוחלט: לקבל את הצעת היו"ר

המתייגרת: לחבר הכנסת א. ציזלינג.

היו"ר קורא את סעיף 18:

הוחלט: לקבל את סעיף 18.

היו"ר י. גורי: אנו חוזרים לסעיף 16.

היו"ר קורא את סעיף 16:

א. ציזלינג: מה פירושו של סעיף (ג)?

ד"ר להמן:
בהגדרה טובה מה זה "בנק". זה כולל גם מוסד או חברה שהשם "בנק" מופיע בשמה. למשל: ישנה אגודת פקידי הבנק הלאומי. בשמה של האגודה מופיעה המלה "בנק". סובן מאליו שהכוונה של החוק לא היתה להטיל על האגודת להחליף כסף או כדומה. בעצם השתמשה סחלקת ההוצאה רק במקרה אחד, מוסד כספי ששמו "בנק לבנין דרום אפריקאי". זהו המוסד היחידי שמסיבות פרסטיג' קיבל רשות מהממשלה להשתמש בשם "בנק", אולם בתנאי שלא יעשה עסקי בנק. הוא איננו מקבל פקדונות.

א. ציזלינג:
לפי זה נדמה לי שהבנק הלאומי לישראל יכול לפטור בנק מהחובות המוטלות עליו. פירושו של דבר: לפטור גם מהתשלום.

מר גלמן:
הוא יכול לפטור אותו מתשלום בתור בנק, אולם לא בתור גוף אחר שחלים עליו החוקים של הכלל.

ד"ר להמן:
בכוונת סחלקת ההוצאה לא להשתמש בזה. זה בא מסיבות טכניות. לפני ה-8 ביוני לא היתה אפשרות לשבת עם משרד המשפטים ולהעביר הכל דבר. אז היו שתי אפשרויות: או לצרף לענין זה רשימת המוסדות הכספיים לפי הצעתנו. מר חיים כהן שטיפל בענין חשב שיותר פשוט לכתוב הגדרה כזאת של "בנק". סחלקת ההוצאה תוכל לשחרר זאת. אינני מתנגד לכך שנשלב זה אפשר כבר למחוק זאת.

הוחלט: למחוק את הפסקה (ג) בסעיף 16.

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
30.7.52

אנו עוברים לתוספות לסעיף 16.

הינר י. גורי:

הוחלט: לאשר את התוספת א הראשונה לסעיף 16.

מר גלם:
אחרי שקיבלנו הודעה בהולה שהחוק הזה יבוא לדיון וצריך להעביר אותו בסוף 24 שעות, דנו שוב על השאלה המתעוררת כאן: מה בדבר החיוב במלווה חובה של אנשים שהחזיקו כספים לא להם? על כך היו דיונים ממושכים, ודעתו של שר המשפטים היתה שבעיה זו שייכת למעשה לבית המשפט. אחר-כך נתקבלה החלטה של ועדת שרים להכניס לחוק הוראה כלשהי שתסדיר את העניין. ההוראה יכולה להיות רק זו: אם אדם החזיק כסף לא לו שהיה חייב עליו מלווה - הוא ישתחרר אאאאאא מהתחייבתו על ידי כך שימסור למפקיד 90% במזומנים ו-10% במלווה.

אולם ישנה בעיה יותר מסובכת: אדם שמסר כסף לאדם שני על מנת שאותו אדם שני ימסור את הכסף בתאריך מסויים לאדם שלישי. בינתיים צריך היה לשלם את המלווה, ונשאלת השאלה: האם הראשון או השלישי חייבים במלווה? החוק הזה איננו יכול להתערב בכך.

ישנה שאלה נוספת שמינהלם לווה המדינה לא יכול היה להתגבר עליה: שאלת העברת חלק מהמלווה. אדם לא נתחייב, למשל, במלווה, אלא לבני סכום כסף שהחזיק בשביל מישהו אחר, והוא עצמו לא נתחייב במאומה. ישנם עורכי-דין המחזיקים כספים של קליינטים רבים. כאן מתעוררת השאלה: כיצד לחלק את המלווה שניתן? במצב הנוכחי אי אפשר לקבוע דרכים להעברת המלווה או אף חלק ממנו מאיש לרעהו. וזה, בשים-לב לכם שיטתן 700,000 קבלות על המלווה. ההצעה שלפניכם קובעת סידור מסויים. אולם אני מודה שהכנתי אותה מבלי להיוועץ קודם עם הממונה על תביעות הסכנים, ומתברר שהדבר איננו בר-ביצוע. הצעתי הצעה חדשה שלפיה יהיה הסידור אחר. אמנם העקרון ייקבע שמי שיעביר 90% במזומנים ו-10% במלווה - אי אפשר לבוא אליו בטענות. כיצד תבוצע אצ ההעברה? - זה ייקבע בתקנות.

הינר י. גורי:
בנקודה זו עלינו להפסיק. נגמור את הדיון ואת ההצבעות ביום ב' בבוקר.

הישיבה סגורה.

(הישיבה נבעלה בשעה 13.45)